

fructicultura

Poda de recuperació en arbres fruiters

TEXT I IMATGES: TOMÀS LLOP

Sovint, la recuperació d'arbres que han estat abandonats comporta podes molt dràstiques amb l'objectiu d'accelerar el procés. Però al contrari del que es pensa, aquesta pràctica no accelera res i en canvi castiga fortament l'arbre. Hi ha altres formes més racionals i boniques de poder tornar a gaudir d'un vell fruiter.

Una eina molt important a l'hora de fer podes de recuperació és el seny. Hem de tenir en compte que cada espècie té una genètica que li és pròpia amb aspectes com el creixement, la fructificació, el port, amb fulla caduca o perenne, etc. Així, no té res a veure la imatge que dona una prunera o un ametller tot i ser de la mateixa família, i en aquest cas parlem d'espècies diferents i per tant és prou normal que existeixin aquestes diferències. Però dins d'una mateixa espècie, quan parlem de varietats també existeix aquesta diversitat de ports, de creixements, de color, d'alçada, etc., encara que a vegades s'ha de filar prim per apreciar-ho. I ja dins d'una mateixa varietat i en igualtat de condicions de terra, ubicació, labors, etc. podem trobar algun individu que difereix de la resta en algun aspecte. És per això que quan vulguem recuperar arbres fruiters que porten anys abandonats els haurem de mirar (tot i que formin part d'una plantació) com a "individus" d'una varietat i una espècie determinada. Especialment en exemplars molt grans, en els quals en ocasions recomano fer una poda bàsica de sanejament i mantenir l'estructura natural de la varietat en si. Així tenim fruita per alimentar-nos i podem gaudir de la seva bellesa.

Sistema radicular

Sabem que la proporció d'arrels d'un arbre està lligada a la massa aèria vegetativa. També sabem que un fruiter abandonat acostuma a augmentar la seva alçada i la seva amplada i simultàniament augmenta la quantitat i activitat de les arrels (parlem sempre d'arbres més o menys sans i en una ubicació que els sigui propícia). És molt important tenir-ho en compte a l'hora de recuperar arbres. Si fem una poda de recuperació com s'ha estat fent tradicionalment, consistent en coronar l'arbre i treure-li sovint el 70, el 80% i en ocasions el 100% de la vegetació, el que fem és provocar la mort de gran part de les arrels i un greu desequilibri, que la planta intentarà restaurar amb el creixement de multitud de llucs. Per entendre-ho millor podem comparar un arbre amb un sistema de reg: una bomba d'aigua (les arrels) connectada a unes canonades (tronc i ramificacions) i uns aspersors (les fulles i branquillons). Quan tenim la bomba en marxa i tanquem tots els aspersors (tallem tota la fulla) es rebenarà la canonada per excés de pressió (la sortida de llucs) i alhora es cremarà la bomba (pèrdua d'activitat de les arrels).

Aquests llucs tenen varies funcions: en contra del que diu l'altre nom pel qual també es coneixen, el

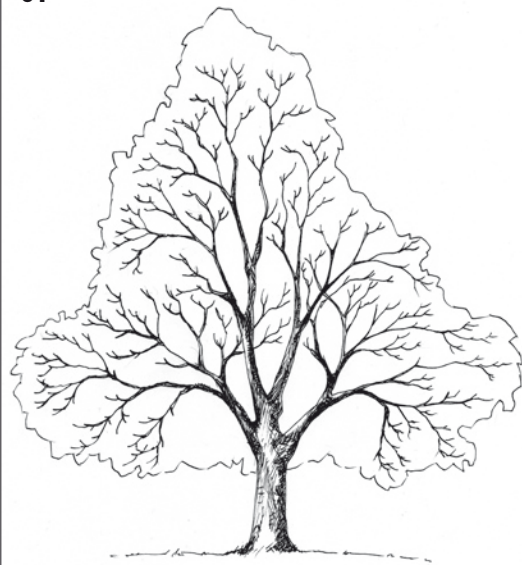
que fan és alimentar l'arbre per les seves fulles ja que haurem tallat totes les de l'arbre. Alhora faran ombra al tronc que haurem deixat despuliat i el protegiran del sol de l'estiu capaç de cremar-li l'escorça. Aquest desequilibri augmenta la sensibilitat a l'atac de fongs i plagues. I en ocasions pot comportar un debilitament progressiu, arribant fins i tot a la mort de l'arbre, sobretot en exemplars molt grans, tant de mida com d'edat.

Una de les eines més importants és aplicar una mica de seny

Port

En plantacions tradicionals no intensives i en arbres dispersos, sóc molt partidari de respectar el màxim el port natural de cada espècie. I aquest només el podem conèixer a través de l'observació de fruiters abandonats al llarg de molts anys i d'exemplars silvestres. Si disposem d'algun arbre abandonat que volem recuperar, d'alguna manera ja ens estarà dient com vol créixer. Així, ens podem trobar des de la verticalitat en un sol eix del cirerer silvestre, fins a la semi esfera quasi perfecta i nascuda arran de terra de la figuera.

01

Lògicament aquest port el reduïrem en alçada, amplada i densitat a través de la poda per facilitar el nostre maneig i la collita, i de retruc obtindrem un millor calibre de la fruita. No hem d'oblidar però, que una fruita de qualitat no és aquella més grossa sinó aquella més bona. Per tant no ens obsessionarem massa amb la seva grandària.

El rejuveniment és un procés lent que dura entre tres i cinc anys

Es pot donar el cas que algun arbre hagi tret rebrots de baix la soca i que algun o varis s'hagin desenvolupat molt, superant fins i tot en alçada a l'arbre mare, que potser ha quedat debilitat per algun tipus de ferida o malaltia. De ser així, ens podem plantejar substituir-lo pel rebrot més fort, parant molta atenció que sigui de la mateixa varietat que el que volem eliminar, ja que tractant-se de fruiters, és quasi segur que estaran empeltats. Si el rebrot seleccionat surt per sota de l'empelt, és segur que és d'una altra varietat i pot ser fins i tot d'una altra espècie.

La tècnica

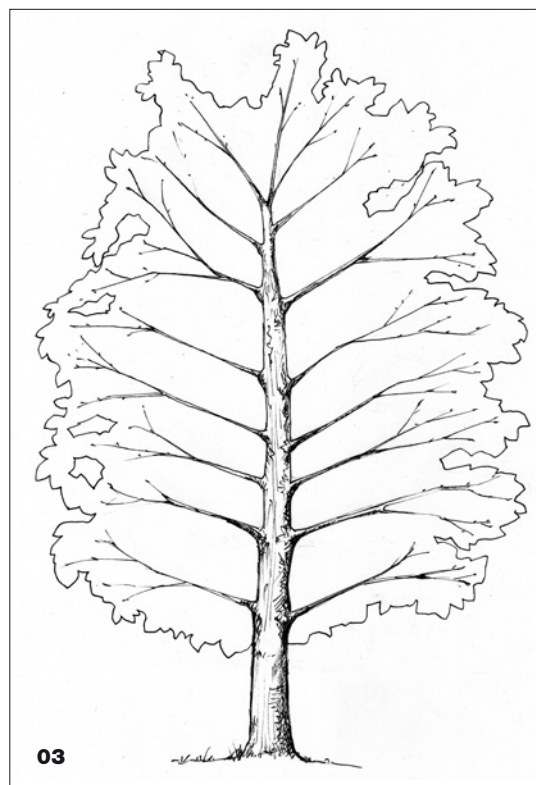
Primer cal dir que la millor època per aplicar una poda de recuperació és a l'hivern, en la parada vegetativa (tret d'excepcions com el cirerer, que es pot fer a l'estiu). Durant aquest període, la circulació de la saba és mínima i així li evitem sotragades circulatòries a la planta.

El rejuveniment de les branques ha de ser un procés lent i progressiu que ha de durar de tres a cinc anys. No traurem mai més del 30% de vegetació del global de l'arbre. Com que això ho farem a l'hivern, la futura vegetació l'haurem d'intuir i calcular segons el brancatge existent. No entra per tant dins del càlcul les branques seques que pugui haver-hi. Aquest 30% no el traurem realitzant infinitat de talls i tallets, sinó que ho farem amb pocs talls situats estratègicament per mantenir i/o aconseguir l'alçada i el port desitjats,

01. Aquest és l'esquelet d'un caqui abandonat en un camp fa més de vint anys.

02. Les figueres tenen tendència a crear una semiesfera en ocasions perfecta.

03. Port general dels cirerers silvestres.

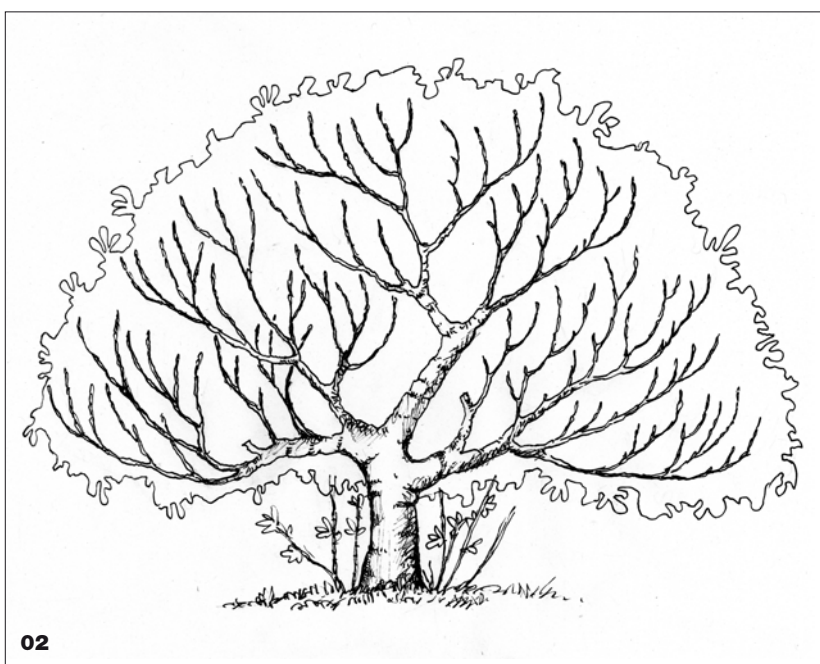

03

sense oblidar que les característiques desitjades han d'anar arribant amb els anys.

Mantindrem les branques amb menys corbes i recargolaments per obtenir una circulació més fluida de la saba. Distribuirem el brancatge de manera que ningú faci nosa ningú. En arbres amb dos o més peus, l'estratègia anirà encaminada a acabar amb un sol peu. També reduïrem la quantitat de fusta progressivament fins tenir la justa per fer de suport de la vegetació, és a dir: un tronc i tres o quatre branques principals. Automàticament, augmentarà la relació fulla-fusta, més propícia per a la sanitat de l'arbre. A més a més, hi ha multitud de matisos a aplicar en aquesta tècnica, impossible d'escriure'ls aquí ja que majoritàriament són circumstancials.

Fent una poda de recuperació seguint aquests termes generals sempre tindrem uns fruiters més sans que amb les podes dràstiques i, a més, és molt probable que el primer any ja collim fruita, cosa impensable en cas de coronar l'arbre. |

02

arboreco

Venda de varietats tradicionals d'arbres fruiters

Cruilles - Baix Empordà
Tel. 650742502
info@arboreco.net

<http://arboreco.blogspot.com>